

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7-3679

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 458

23 Şubat 2012

Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-3679)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 08.02.2012 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.02.00-46837 sayılı yazısı.

Hatay Milletvekili Sayın Mehmet Ali EDİBOĞLU'nun tarafıma tevcih ettiği 7/3679 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, EÜAŞ ve TEİAŞ Genel Müdürlükleri ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :

-Önerge Cevabı (2 Sayfa)

HATAY MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET ALİ EDİBOĞLU
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/3679)

Soru 1:

İletim planlamasından sorumlu kamu kuruluşu olan TEİAŞ, son yıllarda tüm kamu kuruluşlarında yaşanan ve ehil olmayan personelin siyasi kadrolaşma adına çalıştırılmasıyla bu çarpıklıktan payına düşeni fazlasıyla almıştır. Türkiye'de art arda iki arızanın meydana gelmesi her ne kadar tesadüfi olarak açıklansa da burada göz önüne alınması gereken bir başka önemli nokta da periyodik bakımlar ve onarımlar konusunda yaşanan eksikliklerdir. Planlama anlayışında olduğu gibi sistem işletmeciliğinde de deneyimli personeller bir şekilde işlerinden uzaklaştırılmış ve sindirilmiş, atamalarda mesleki yeterlilik göz ardı edilerek farklı kriterler öne çıkarılmış ve işletme hizmetlerinin de zaafa uğraması kaçınılmaz olmuştur. Kamu kurumlarında yaratılan bu zafiyetlerin elektrik sistemlerinde son günlerde yaşanan sıkıntıların kaynağını oluşturarak, sistemin çökmesine sebep oluşturmuş mudur?

Cevap 1:

14 Ocak 2012 tarihinde Marmara bölgesinde yaşanan elektrik arızası ile ilgili hususlar tarafınızdan yöneltilen ve süresi içinde cevaplandırmış olduğum 7-3379 sayılı yazılı soru önergesinde açıklanmıştır. Yine 7-3379 sayılı önerge cevabında da açıkladığım üzere, TEİAŞ Genel Müdürlüğü de dahil olmak üzere Bakanlığımın tüm kurumlarında personel terfi ve işe alma işlemleri kariyer ve liyakat ön planda tutularak gerçekleştirilmektedir. Ayrıca, TEİAŞ Genel Müdürlüğünün yatırım gerçekleştirilmesi hususunda azami gayret gösterilmektedir. TEİAŞ Genel Müdürlüğü, ihtiyaç duyduğu personeli ÖSYM'nin yapmış olduğu KPSS sınavı kapsamında temin etmektedir. Alınan yeni personel ile bilgi ve tecrübe paylaşımı sağlanarak bir kurum kimliği oluşturulmakta ve yeni elemanların yetişmesine büyük önem verilmektedir. Dolayısıyla, yaşanan bu sürecin personel politikasıyla bir bağıni kurmak doğru bir yaklaşım değildir.

Bunun yanı sıra elektrik iletim sisteminde Kuruma bağlı trafo merkezlerindeki teçhizatlarda ve enerji iletim hatlarında Kurumun Yönetim Kurulunca onaylanmış olan 'Kodlu Bakım Talimatı' uyarınca yıllık periyodik bakımlar tanımlandığı şekilde 22 adet İletim Tesis İşletme Grup Müdürlüklerince yapılmaktadır. Bahsedilen arızaların meydana geldiği bölgeden sorumlu grup müdürlüğünün 2011 yılı trafo merkez bakım yüzdesi % 91,36 olmuştur.

Soru 2:

Elektrik faturalarındaki yüksek orandaki KDV'ye bir de, % 5.8 ÖTV ilave edilmesi ile temel bir tüketim malzemesi olan elektrik, lüks tüketim malzemelerinde kullanılan yüzdelik dilimin içine girmesini nasıl değerlendiriyorsunuz? Faturalarda hesaplanan, yüzde oranları, bazı kalemlerde Kanunda belirtilenden fazla çıkıyor. (Örneğin TRT payı % 2, hesapta çıkan %2.33. Enerji Fonu kesintisi %1, faturalarda % 1.15 vs gibi) Bu fazlalıklar, Devlete mi gidiyor, yoksa şirketin kasasına mı giriyor?

Cevap 2:

Katma Değer Vergisi ve Özel Tüketim Vergisi uygulamaları Maliye Bakanlığının sorumluluk alanında olup bu hususların Maliye Bakanlığından sorulması uygun olacaktır. Ayrıca, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından onaylanan tarifeler fonsuz ve paysızdır. Burada söz konusu edilen fon ve paylar şirket kasasına giren bedeller değildir.

Sorular 3, 4:

-Elektrik borcu, belirlenen süre içerisinde ödenmediği takdirde, şirket görevlisi gelip elektriği hemen kesiyor. Nihayetinde borç, faizi ile beraber ödendikten sonra, kapama-açma bedeli de ödendikten sonra, elektrik görevlilerce ancak o zaman açılıyor. Acaba, şirketler topladıkları elektrik, ya da doğal gaz paralarını gününde yatırmadıkları zaman bir faiz ödüyorlar mı? Paraları ellerinde ne kadar zaman tutabiliyorlar? Doğal gaz ve elektrik paralarını tahsil eden banka, ve

HATAY MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET ALİ EDİBOĞLU
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/3679)

PTT şubeleri topladıkları paraları zamanında transfer ediyorlar mı etmiyorlarsa bunun ne gibi bir cezai işlemi vardır?

-Enerji Bakanlığının müfettişleri basında örnek olarak gösterilenler gibi faturaları kontrol ediyorlar mı?

Cevaplar 3, 4:

Elektrik ve doğalgaz dağıtım şirketleri, tüketiciye arz amacıyla almış oldukları elektrik ve doğalgazın bedelini yapılan sözleşmeler çerçevesinde ödemektedirler. Sözleşme şartlarına uyulmaması halinde ticari kurallar gereği gereken işlemler yapılmaktadır. Söz konusu bu dağıtım şirketlerinin fatura tahsiline ilişkin olarak yapmış oldukları anlaşmalarda yine ticari kurallar çerçevesinde yürütülmektedir.

Soru 5:

Hükümet temsilcilerinin zaman zaman sarf ettikleri devlet işletmeleri hantaldır ifadelerine rağmen, kamunun santrallerinde üretilen elektriğin, özel sektör santrallerinde üretilen enerjiye göre 3,86 kat daha ucuz olduğu doğru mudur?

Cevap 5:

Elektrik piyasasının serbestleşmesi ve özelleştirme sonucunda; rekabetçi bir piyasanın oluşmasının sağlanması, elektrik üretim ve dağıtım sektörlerinde verimliliğin artırılması, uzun vadeli arz güvenliği için gerekli yatırımların teşvik edilmesi ve Kamunun daha çok düzenleyici bir rol alması hedeflenmiştir.

Elektrik üretim maliyetleri kaynak türüne göre farklılık gösterebilmekte olup soruda belirtilen oran subjektif bir yaklaşımı yansıtmaktadır. Kamu santrallerinin çalıştırılmasında maliyet minimizasyon yapılarak optimum çalışma sağlanmaktadır. Özel sektör santrallerinin maliyet bilgileri ise şirketlerin ticari sır niteliğinde bilgileri olup Bakanlığımızda bulunmamaktadır.

Sorular 6, 7:

-Doğalgaz konusunda ise; AK Partinin, 9,5 yıllık iktidarında hiç doğal gaz anlaşması yapıldı mı? Yapıldı ise anlaşmaların içeriği nedir? Kullanmadığımız halde, bu güne kadar ödediğimiz doğal gazın parasal değeri ne kadardır? Ya da, aldığımız halde kullanamadığımız için, yakmak zorunda kaldığımız doğal gazın miktarı ve parasal değeri ne kadardır?

-Taahhütte bulunduğumuz doğal gazı alamayışımızın nedenlerinden biri, gerekli alt yapıların zamanında tamamlanmaması gibi nedenler de olabilir mi? Eğer bu gibi nedenler varsa, bu kimin kusurudur?

Cevaplar 6, 7:

Ülkemiz ile Azerbaycan arasında, "Şahdeniz 2" projesi kapsamında Azerbaycan'dan gaz alımını ve iletimini öngören Hükümetlerarası anlaşma imzalanmıştır. 2017 yılı sonunda ilk akışı beklenen 6 milyar m³'ü Türkiye'de, 10 milyar m³'ü de Avrupa'da kullanılacak bu gaz, büyüyen ve gelişen ülkemizin ve de Avrupa'nın doğalgaz ihtiyacını karşılamak açısından son derece önem taşımaktadır.

Alım garantisi ve bu kapsamda doğal gaz alım-satım sözleşmelerinde yer verilen "al ya da öde" hükümleri doğal gazın satıcısı olan tarafın yapacağı yatırımların bir garantisi olarak değerlendirilmekte ve tüm dünyada yapılan uzun dönemli doğal gaz alım satım anlaşmalarında bu tür hükümlere yer verilmektedir. Bu hükümler çerçevesinde herhangi bir dönemde asgari alım taahhüdünün altında gaz alınması durumunda, eksik alınan bu gaz miktarı sözleşmede belirlenen bir sürede alıcı tarafından daha sonra alınarak telafi edilebilmektedir. Dolayısıyla asgari alım taahhüdü çerçevesinde önceden yapılan ödemeler boşa gitmemekte, alıcı taraf gazı aldığı dönemde satışını da yaptığı için bir kayba yol açmamaktadır. BOTAŞ Genel Müdürlüğünün girmiş olduğu al ya da öde yükümlülüklerinin telafileri zamanında ve her hangi bir kayba yer verilmeden yapılmaktadır.